

Verslag informatieve bijeenkomst over een warmtenet Krugerlaan e.o.

Welkom

Evert Hasselaar (voorzitter Energiecoöperatie Kort Haarlem) heet alle aanwezigen welkom. Hij is blij met de grote interesse. De zaal zit vol en er zijn nog meer belangstellenden, dus op 20 februari 2023 komt er nog een informatieve bijeenkomst.

Evert geeft vervolgens het woord aan Annemiek Mul en Jan Wieringa, die de avond zullen leiden.

Introductie

Annemiek woont in Gouda, maar niet in Kort Haarlem. Ze introduceert in het kort het plan voor een warmtenet van Fokke Goudswaard. Jan woont in Kort Haarlem en is bestuurslid van de Energiecoöperatie Kort Haarlem.

Eerst zal Fokke Goudswaard de kern van het plan uitleggen. Daarna zal Marjolein Broos van de gemeente vertellen hoe de gemeente er tegenaan kijkt. Vervolgens kunnen de aanwezigen door middel van in te leveren vragen bepalen wat vanavond verder aan de orde komt.

Over enkele maanden zal een verdiepingsbijeenkomst worden gehouden.

Een korte inventarisatie van de aanwezigen levert op dat de Krugerlaan vanavond het best vertegenwoordigd is en dat de belangrijkste reden om te komen nieuwsgierigheid is naar het plan. Iemand zegt op dit moment te twijfelen aan de haalbaarheid van het plan en een andere aanwezige wil dat op waterstofgas wordt overgestapt.

Annemiek en Jan geven het woord aan Fokke Goudswaard.

Het plan

Fokke is voor zijn pensionering bezig geweest met vraagstukken over de energievoorziening en heeft daardoor veel kennis en een groot netwerk op dit gebied. Hij heeft het plan gemaakt, omdat het zijn overtuiging is dat een warmtenet voor onze buurt het beste alternatief is voor warmtelevering als het aardgas stopt. Fokke benadrukt dat hij onafhankelijk is en door niemand wordt betaald.

Zijn eerste schetsplan is bestudeerd door een ingenieursbureau en Fokke heeft overleg gehad met o.a. de gemeente, het waterschap, Stedin en veel deskundigen. Fokke benadrukt dat het plan is gebaseerd op al veelvuldig toegepaste technologie en dat er geen onoverkoombare obstakels zijn. Wel moet er nog veel worden uitgezocht o.a. met betrekking tot de kosten en vergunningen. De gemeente en de wetgeving (Omgevingswet en Warmtewet) zijn er nog niet klaar voor. Hij heeft het plan als burgerinitiatief aangebracht bij de Energiecoöperatie Kort Haarlem.

Het warmtenet is bedoeld voor het leveren van alle warmte, inclusief warm kraanwater in de woningen. Door de keuze voor een 70 graden warmtenet is het ook geschikt voor de minder goed geïsoleerde en oudere woningen in onze buurt. Het plan is gebaseerd op aquathermie. D.w.z. dat er met een warmtewisselaar warmte onttrokken wordt aan de Breevaart of de

Hollandse IJssel. In een daarvoor bestemd gebouwtje wordt water vervolgens met warmtepompen verder opgewarmd naar 70 graden. Deze warmtepompen vergen elektriciteit. Stedin heeft aangegeven dat het huidige elektriciteitsnet daarin kan voorzien. Op termijn kan worden gekeken naar alternatieve energie. Het 70 graden warme water wordt vervolgens via leidingen gedistribueerd naar de woningen in het aangegeven gebied.

Door de getijdenwerking is de Hollandse IJssel als bron waarschijnlijk het meest geschikt. Daar is zelfs meer warmte beschikbaar dan nodig voor een warmtenet. Rijkswaterstaat ziet geen problemen met doorboren van de IJsseldijk.

Ten behoeve van de 220 bewoners van de Zuidrandflat is over dit plan met de woningcorporatie Woonpartners Midden-Holland gesproken.

Het warmtenet is, net als ons huidige aardgasnet, een betrouwbare voorziening door beproefde technologie en ingebouwde reserves. In de woning hoeft niet veel te gebeuren. De benodigde afleverzet in de woningen is vergelijkbaar met de grootte van een cv-ketel. Realisatie moet plaatsvinden door een warmte-/energiebedrijf, dat ook de investering moet doen (> 10 miljoen euro). Daartoe sluit de gemeente met zo'n bedrijf een contract af. Gebruikers betalen eenmalig aansluitkosten en daarna voor de per woning gebruikte warmte. De tarieven komen onder toezicht van- en worden getoetst door de overheid. Voorwaarde is dus wel dat de gemeente meedoet.

De gemeente

Marjolein Broos is programmamanager Energietransitie Gebouwde Omgeving. Ze vertelt dat het rijk wel geld aan de gemeente geeft voor de energietransitie, maar de uitvoering aan de gemeenten over laat. De rol van de gemeente bij de energievoorziening was voorheen alleen beheerder van de openbare ruimte en vergunningverstrekker. De energietransitie is nieuw voor de gemeente. Er zijn inmiddels een 'Transitie Visie Warmte (TVW)' en een 'Gouds Isolatie Programma (GIP)' gemaakt en door de gemeenteraad goedgekeurd.

Twee belangrijke uitgangspunten uit de visie:

- We doen het samen. De gemeente heeft geen zeggenschap over uw woning, ook niet bij de nieuwe warmtewet. Aardgas stopt op termijn, maar of u dit individueel oplost of aansluit bij een collectieve voorziening mag u zelf bepalen. Draagvlak voor een collectieve oplossing als een warmtenet is dus belangrijk. Uiteindelijk beslist de gemeenteraad in het Wijkuitvoeringsplan. Het is niet waarschijnlijk dat de gemeenteraad bij voldoende draagvlak voor een warmtenet dwars zal gaan liggen.
- Het afstappen van het aardgas moet haalbaar/betaalbaar zijn voor iedereen. De overheid zal waar nodig financiële hulp bieden.

Budgettair neutraal afstappen van aardgas kan niet worden gegarandeerd. De kosten van een warmtenet moeten goed worden afgewogen tegen andere alternatieven.

Vragen en antwoorden

Vraag

Kan er iets worden gezegd over de kosten in vergelijking met andere oplossingen?

Antwoord

Fokke zegt dat een exacte vergelijking lastig is. Het hangt er o.a. van af wat je mee rekent, zoals isolatie per woning, benodigde apparatuur per woning, werkzaamheden per woning, bekostiging gemeenschapsvoorzieningen en subsidies. Het alternatief van waterstofgas is de komende decennia volgens Fokke niet realistisch, omdat de productie voorlopig nog te laag zal zijn. Een vergelijking met individuele warmtepompen heeft het probleem dat daar nu subsidies voor zijn, maar voor een warmtenet nog niet. Vergelijking met de kosten van aardgas heeft geen zin, omdat dat er straks niet meer is. Hij verwacht dat alle alternatieven voor aardgas uiteindelijk duurder zullen zijn.

Marjolein zegt dat de gemeente voor de oplossing is, die voldoet aan de genoemde uitgangspunten en waar draagvlak voor is. De gemeente maakt als eerste in overleg met de bewoners een keuze in de aangewezen verkenningsbuurten. Het kan zijn dat het plan voor aquathermie in Kort Haarlem bij voldoende deelname al eerder opgepakt wordt. Wat betreft de tijdsplanning heeft de gemeente nog wel jaren nodig voor de concrete werkvoorbereiding.

Vraag

Moeten we doorgaan met het plaatsen van zonnepanelen?

Antwoord

Ja, want het warmtenet levert warmte en geen elektriciteit voor uw woning.

Vraag

Is iedereen een elektrische CV-ketel laten gebruiken niet een veel goedkopere oplossing?

Antwoord

Volgens Fokke niet. Als iedereen een elektrische CV-ketel gaat gebruiken vergt dit extreem veel stroom en die moet ergens vandaan komen en bovendien kan het elektriciteitsnet dat volgens hem de komende decennia niet aan. Elke oplossing moet ook beoordeeld worden op de gevolgen voor het milieu. Als het de wens van de aanwezigen is dit grondig uit te zoeken, is hij daar niet tegen, maar we kunnen niet te lang wachten met keuzes maken.

Een andere aanwezige wijst op het gezegde: 'Inspraak zonder inzicht leidt tot een uitspraak zonder uitzicht'.

Volgens een van de aanwezigen wordt een warmtenet in de praktijk altijd een paar keer duurder dan wordt voorgesteld. Volgens Fokke is dit niet waar bij gebruik van beproefde technologie, zoals in zijn plan. Bovendien worden er naar verwachting subsidies en belastingverlagingen beschikbaar gesteld via rijk en gemeente.

Vraag

Bij hoeveel deelnemers gaat een warmtenet door?

Antwoord

Aansluiten wordt ook bij de nieuwe warmtewet niet verplicht, maar een warmtenet realiseren met een aansluitpercentage kleiner dan 80% wordt erg moeilijk. Het hangt echter ook af van mogelijke subsidies in de toekomst. Een aansluitbijdrage is gebruikelijk, maar de hoogte kan nu nog niet goed bepaald worden. Het warmteverbruik wordt in ieder geval per woning gemeten/betaald. Hoe meer mensen meedoen aan een collectieve oplossing, hoe beter de financiële haalbaarheid.

Vraag

Wat te doen als je CV-ketel de komende jaren kapot gaat?

Antwoord

Evert raadt aan dan een CV-ketel + hybride warmtepomp te kopen. Dat is zeker aan te raden bij een jaarlijks verbruik groter dan 1200 m³. Een hybride warmtepomp kost minder, neemt minder stroom en kost minder ruimte dan alleen een volledige warmtepomp. De afschrijving van een hybride warmtepomp met subsidie is ongeveer 6-8 jaar.

Vraag

Is een warmtenet met lage temperatuur voor goed geïsoleerde woningen niet goedkoper?

Antwoord

Fokke zegt dat dit samenhangt met hoe dicht de woningen bij elkaar staan. Volgens hem is in onze buurt een lage temperatuur warmtenet niet goedkoper. De kosten worden dan verlegd van centraal naar decentraal in de woningen (meer isolatie nodig, meer apparatuur nodig en meer ruimte nodig). Het is voordeliger dat alle woningen dezelfde temperatuur toevoeren krijgen.

Vraag

Vorig jaar zijn de tarieven bij sommige warmtenetten verdubbeld. Ben je bij een warmtenet overgeleverd aan de warmteleverancier?

Antwoord

Volgens Fokke zijn deze prijsstijgingen deels veroorzaakt door de koppeling aan de aardgasprijs, maar die gaat verdwijnen. In de warmtewet wordt ook voorzien dat 51% niet in handen mag zijn van een warmteleverancier, dus dan hebben gebruikers meer zeggenschap.

Vraag

Wat is het gevolg voor de temperatuur van het oppervlaktewater?

Antwoord

Fokke zegt dat de temperatuur van het oppervlaktewater 1-3 graden omlaag zal gaan. Vooralsnog zijn waterbeheerders daar juist blij mee.

Peiling

Annemiek en Jan vragen wat de aanwezigen aan het eind van de avond vinden. Ze kunnen kiezen uit 6 stellingen:

1. 2040 is nog ver weg: het zal mijn tijd wel duren
2. 2040 is nog ver weg: ik doe voorlopig wat ik kan
3. Ik heb een voorkeur voor individuele oplossingen i.p.v. een collectieve oplossing
4. Een collectief warmtenet is misschien een oplossing, maar ik wil eerst meer weten
5. Ik wil wel meedenken over een collectief warmtenet
6. Andere stelling, namelijk ...

De overgrote meerderheid kiest voor stelling 4. Enkele aanwezigen geven aan mee te willen denken over een collectief warmtenet.

Een van de aanwezigen bedankt Fokke voor zijn vele werk m.b.t. het plan.

Afsluiting

- Wegens grote belangstelling komt er een tweede informatieve bijeenkomst op 20 februari
- Alle aanwezigen krijgen per e-mail de presentatie en een verslag toegestuurd. Een overzicht van alle ingeleverde vragen en antwoorden volgt later per e-mail.
- Al deze documenten komen ook beschikbaar op de website www.energiecooperatiekorthaarlem.nl
- Zodra bekend is wanneer de verdiepingsbijeenkomst zal plaatsvinden, wordt hierover bericht gestuurd naar alle aanwezigen.
- Opgeven om mee te denken over het plan kan via een e-mail naar info@energiecooperatiekorthaarlem.nl

Evert bedankt alle aanwezigen voor de belangstelling en vraagt de aanwezigen de Energiecoöperatie Kort Haarlem te steunen door lid te worden voor € 12,50 per jaar, voor zover ze dat al niet doen! Aanmelden en betalen kan via de website www.energiecooperatiekorthaarlem.nl